

Joh. 17 Het Hogepriesterlijk gebed Afscheid en Vreugde

Vlak voor zijn dood spreekt Jezus dit gebed uit. Een gebed waarin Hij eerst voor zichzelf bidt en dan voor zijn discipelen, zijn volgelingen. Er is heel wat aan vooraf gegaan en de leerlingen hebben het nodige te verwerken.

Jezus bidt voor zijn leerlingen omdat Hij zorg om hen heeft; Hij weet hoe Hij ze achterlaat en deze mensen waren aan zijn zorg toevertrouwd. Vader, bewaar hen in uw naam.' In de naam van de Vader wil zeggen beschermd en geholpen worden door God zelf. Jezus was er voor de discipelen, Hij heeft over hen gewaakt, voor hen gezorgd en nu vraagt Hij de Vader om voor hen te zorgen.

Heel bijzonder is het dat Jezus bad dat zijn volgelingen vervuld zullen worden met zijn vreugde. Blijdschap, vreugde die niemand hun kan afnemen. Een vreemde combinatie: afscheid nemen en met vreugde vervuld worden. Meestal wordt afscheid gekenmerkt door verdriet. Maar Jezus bidt heel specifiek om vervuld worden met de vreugde waarmee Hij vervuld was. Dit is een diepe intense vreugde. Een vreugde die een mens verder helpt.

Willen wij dat niet allemaal? Zijn wij niet steeds op zoek naar iets dat ons gelukkig maakt, vreugde schenkt? Jezus heeft het over vreugde die altijd blijft, dus niet door wat voor oorzaak ook, verstoort kan worden, want wij kennen nu eenmaal tegenslagen, ziekte, afscheid nemen, teleurstellingen.

In de oorspronkelijke taal van de Bijbel staat het woord 'chen' dat betekent 'genade'. En dit woord 'chen' is in het Jiddisch, de Joodse taal, verbasterd tot 'gein'. En dat betekent blijdschap! Blijdschap die alles te maken heeft met **genade**.

Ook in het Grieks liggen de woorden blijdschap en genade heel dicht bij elkaar: Chara betekent blijdschap en charis betekent genade. De echte, blijvende vreugde waarover Jezus spreekt heeft alles te maken met genade. Blijdschap die je door geloof ontvangt. Deze blijdschap gaat veel dieper dan andere gevoelens en is niet het tegenovergestelde van verdriet, want dan kon je het zo maar kwijt zijn. Deze blijdschap door God gegeven zit diep in je en is één van de vruchten van de Geest.

In het evangelie volgens Lucas lezen we al vanaf het begin over die blijdschap. De engel die aan Zacharias verscheen en hem vertelde dat zijn vrouw Elisabet hem een zoon zal baren. En vreugde en blijdschap zullen je ten deel vallen.

En ook Maria werd vervuld met blijdschap, ondanks de moeilijke omstandigheden waarin zij verkeerde. Maria zei: Mijn ziel prijst en looft de Heer, mijn hart juicht om mijn God. Grote dingen heeft de Machtige voor mij gedaan. Ook bij de herders was er grote vreugde om de geboorte van Jezus, de verlosser. De Emmausgangers kenden grote blijdschap over hun ontmoeting met de opgestane Heer.

Jezus Christus is de bron van deze blijdschap. Hij is de bron van die vreugde die Hij de mensen wil schenken. Het is de heilige Geest, die Jezus ons heeft beloofd, die deze vreugde in het leven van de gelovige bewerkt. Daarom moet Jezus eerst afscheid nemen, om vreugde te kunnen geven.

Jezus weet dat wij hier op aarde die vreugde heel hard nodig hebben. Het klinkt zo tegenstrijdig als je groot verdriet hebt, ernstig ziek bent, je man Alzheimer heeft, noem maar op, dat je toch blij kunt zijn. Maar het is een blijdschap die je van de Heer ontvangt door de heilige Geest en die je ondanks alles overeind houdt.

Voor mij is een heel mooi voorbeeld de houding van Habakuk. Hij zei:

Al zal de wijnstok niets voortbrengen; al zal de oogst van de olijfbomen tegenvallen, er geen koren

meer op de akkers staan, meer schaaap meer in de kooien zijn en geen rund meer binnen de omheining, En toch zal ik juichen voor de Heer, Jubelen voor de God die mij redt.

Blijdschap is de grondstemming van de gelovige. Het is een vreugde waarin God en Christus centraal staan en die door de heilige Geest in het hart van de gelovige kinderen wordt gelegd. Deze vreugde zet mensen in beweging; luister maar naar het verhaal van een zuster uit het Trappistenklooster.

Ze was dit stille klooster in gegaan om te bidden en in gebed en zang God te vinden en ook zichzelf. Maar zij werd door de orde naar Oeganda naar een of ander missiepost gestuurd. Vijftien jaar is ze daar gebleven. Ze vond het erg zwaar, maar het moest en ze deed het dan ook zoals ze zo mooi zei: "Met de vreugde van Christus". Toen ze terug naar Nederland mocht komen, dacht ze dat de tijd om te bidden gekomen was, maar ze werd naar de keuken van het klooster gestuurd. Hard werken, schrobben, poetsen, gekletter van pannen en wat al niet meer en weinig tijd om te doen wat ze graag wilde: stil worden en bidden. Ze vond het loodzwaar, maar zo zei ze weer: "Ik deed het met de vreugde van Christus. Een nieuwe jonge abdis vroeg later wat ze graag wilde doen en de zuster antwoordde: "heel gewoon bidden als kloosterzuster". De abdis zou het overwegen en ze werd benoemd tot gastzuster, want ze was zo goed in het leggen van contacten. Ook dit vond ze zwaar maar ze zei tegen me: "Ik doe het nog steeds met de vreugde van Christus.

In Nehemia 8:10 staat over vreugde : "...de vreugde die de HEER u geeft, is uw kracht" .

Deze vrucht van de Geest, de vreugde, is meer dan alleen maar blij zijn, maar deze vreugde geeft de mens kracht.

Moeten wij allemaal niet eens in ons leven iets doen waar we tegenop zien, of gewoon geen zin in hebben.

Ik werkte met veel plezier in de gevangenis van Scheveningen, in het ziekenhuis voor gedetineerden. Voelde me daar op mijn plek. Daar mocht ik mijn licht laten schijnen en de zondagsdiensten waren elke keer weer een feest. Mede dankzij de trouwe vrijwilligers die meehielpen. En toen kreeg ik te horen; je moet hier weg en ik wil dat je naar de jeugdgevangenis in Nijmegen gaat. Maar dat wilde ik niet; dat kon ik niet, daar was ik niet geschikt voor. Wat moet ik met die opgeschoten, brutale, vaak grove jongens en die gillende, aanstellerige meiden? Nee, Heer, dat moet u mij niet vragen, maar na enige bedenktijd ben ik toch gegaan. Ik was bang voor de confrontatie, bang dat ik niet goed op hen zou reageren. En in het begin was ik ook doodmoe als ik 's avonds in de trein stapte op weg naar huis. Hoe lang, Heer, is dit de bedoeling? U ziet hoe ik me voel. Maar na een jaar, toen ik terugkeek op die periode, voelde ik me dankbaar dat ik daar mocht werken. Mijn kinderen zaten in het buitenland, maar ik kreeg 2 armen vol kinderen terug. De Heer heeft mij de vreugde gegeven om voor en met die jonge mensen te werken. Ik heb jongens en meisjes écht zien veranderen, maar ik heb ze soms ook verfoeid, want dan waren het gewoon kleine ettertjes.

Wie kent het niet? Is u nooit eens gevraagd om wat te doen bv voor de kerk en dat u dacht: 'Oh nee, dat doe ik niet. Daar ben ik niet geschikt voor, dat kan ik niet of dat wil ik niet. Daar moeten ze maar een ander voor vragen. Of misschien bent u door uw baas op een andere afdeling gezet die jou helemaal niet ligt en toch moet je gaan.

Misschien is het goed als wij ons gaan realiseren dat het wel eens een vraag van de Heer zou kunnen zijn. En als we dat door krijgen, gaan we misschien wel anders redeneren.

Die Trappistenzuster werd zeer gewaardeerd om het werk dat ze deed in Afrika, en later in de keuken van het klooster of als gastvrouw, maar het was niet haar keuze.

De Heer laat ons werk doen waar wij geschikt voor zijn of gemaakt worden en waardoor we mogen groeien. Groeien in geloof en groeien als mens.

De vreugde van de Heer is onze kracht. We mogen weten dat we het werk niet alleen hoeven te doen, maar dat de Heer erbij is. Hij zegt het zelf. Hij baant voor ons de weg, helpt ons, wijst ons op gevaren, laat ons de mooie en goede dingen zien. Deze vreugde geeft ons de kracht om dat wat ons

verdrietig maakt aan te kunnen en mee om te kunnen gaan. Het leven van Jezus op aarde was ook niet altijd vol zonneschijn en plezier, maar Hij vond zijn kracht in de Vader.

Silo is een bijzondere gemeente; het is een kerk met een stip. De stip die in de Middeleeuwen stond voor : in deze herberg ben je welkom en krijg je te eten.

Silo heet iedereen welkom en wil een herberg zijn voor de mensen onderweg.

Silo is nauw verbonden met het justitie pastoraat. Mijn collega Arjan Noordhoek heb ik leren kennen in de gevangenis. Hij heeft mij wegwijs gemaakt in het Pieterbaan Centrum en van daaruit heb ik jaren gewerkt in mannen- en vrouwen gevangenissen en in jeugdgevangenissen. Arjan en ik hebben tot vandaag een duobaan als voorganger van Silo. Daarnaast is Arjan full-time gevangenis predikant. Om het werk van gevangenispredikant te kunnen blijven doen, kan je niet zonder de vreugde van de Heer. En het mooie is dat je iets van die vreugde mag doorgeven.

In Silo is er één keer per maand een eetgroep. Één keer per maand wordt er voor dak- en thuislozen gekookt, voor ex-gedetineerden en soms ook voor iemand die onder begeleiding uit de kliniek naar Silo mag komen. Samen met leden van Silo wordt er gegeten, naar elkaar geluisterd, klinkt het Woord van God en mogen mensen weten dat ze er mogen zijn, erbij horen. Hier aan tafel mag je de vreugde van de Heer ervaren. De deuren van Silo staan open, ook voor de passant. Misschien kan niet iedereen blij zijn, maar je mag er wel in delen en er iets van meenemen.

Dit gebed dat Jezus bad tot de Vader, raakt mij telkens weer. Het is een tijdloos gebed. Wat Jezus vraagt voor de discipelen, vraagt Hij nu ook voor ons. Hij heeft zo veel zorg om ons en wil ons niet verliezen.

Maar we hebben ook een opdracht van de Heer gekregen. Wij zijn de wereld in gezonden, een vijandige wereld om getuigen van de Heer te zijn in leven, doen en spreken. Daarvoor hebben we kracht en bescherming nodig. En we kunnen het alleen volhouden als we de vreugde van de Heer in ons leven ervaren. Die diepe blijdschap, de genade van God en het weten dat Jezus door de Geest met ons optrekt en ons leidt.

Wat een vreugde dat Jezus ons de heilige Geest heeft beloofd toen Hij terug ging naar de Vader.

Als laatste wil ik u dit meegeven: misschien denkt u nu wel, nadat u dit gehoord hebt, ik wil die vreugde ook ervaren, maar ik merk er zo weinig van.

Afgelopen week had ik een probleem met mijn nieuwe laptop. Ik kreeg steeds opnieuw de boodschap dat mijn laptop niet meer beveiligd werd, omdat het abonnement verlopen was en ik een nieuwe moest kopen. Dat heb ik gedaan, heb ik gedownload, maar het lukt me niet om te installeren. Ik had sterk het vermoeden dat er een programma was dat deze installatie blokkeerde, maar hoe en wat? Gelukkig heb ik Paul, de redder in nood. Hij heeft de boosdoeners weg kunnen halen en kon ik thuis verder met het installeren.

Tijdens het maken van deze preek, werd me duidelijk gemaakt dat wij ook een soort harde schijf hebben. En dat er op die harde schijven van ons dingen kunnen staan die onze groei, ons geloof kunnen belemmeren. Ja, elk kind van God, elke volgeling van Jezus, ontvangt de heilige Geest (zeg downloaden), maar waarom gebeurt er verder niets ? Staan er op onze harde schijf er zijn obstakels die eerst opgeruimd moeten worden. Soms weet je zelf wel wat bij jou een obstakel is, soms heb je de hulp van een broeder of zuster nodig die je dat duidelijk maakt.

We hebben Psalm 16 gelezen, een gebed van David. Daarin zegt David dat hij goden buiten God om heeft vereerd, maar dat hij is gaan inzien dat dat alleen maar verdriet brengt. Nee, bij God alleen , vindt hij overvloedige vreugde.

Wij mogen weten dat wat Jezus toen bad, ook voor nu geldt. Hij heeft ook voor ons gebeden dat wij vervuld zouden worden met de vreugde van de Heer.

Moge de vreugde van de Heer, u allen tot kracht zijn nu en alle dagen.